

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/22/2005

WYDARZENIE ROKU 2004 W POLSCE I NA ŚWIECIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

Tak jak w poprzednich latach, w pierwszej dekadzie stycznia¹ zapytaliśmy badanych, które z wydarzeń minionego roku uważają za najważniejsze dla Polski i dla świata. Respondenci odpowiadali na dwa odrębne pytania otwarte, co oznacza, że samodzielnie formułowali odpowiedzi, bez żadnej sugestii z naszej strony.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA DLA POLSKI

Za najważniejsze dla Polski wydarzenie 2004 roku bezkonkurencyjnie uznane zostało przystąpienie do Unii Europejskiej. Spontanicznie wymieniło je ponad trzy piąte badanych (62%).

		CBOS
Które z wydarzeń mijającego roku można, Pana(i) zdaniem, uznać za najważniejsze dla Polski?		
Wejście naszego kraju do Unii Europejskiej		62%
Afery, ich ujawnianie, komisje badające te sprawy		8%
w tym: ujawnianie różnych afer (ogólnie)		3%
sprawa Rywina		3%
sprawa Orłenu		2%
działalność sejmowych komisji śledczych		2%
Obecność polskich żołnierzy w Iraku, także „ofiary w Iraku”, „udział w walce z terroryzmem” itp.		4%
Zmiana premiera, rządu, „odejście Millera”, „rząd Belki” itp.		3%
Inne (w tym olimpiada w Atenach - 1%, udział Polski w rozwiązywaniu kryzysu na Ukrainie - 1%)		4%
Nie było takiego wydarzenia		5%
Trudno powiedzieć, nie wiem		20%

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wymienić trzy wydarzenia

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (176) przeprowadzono w dniach od 7 do 10 stycznia 2005 roku na liczącej 1089 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Na drugim miejscu znalazły się różnie werbalizowane wypowiedzi, które dotyczyły głośnych ostatnio afer i działalności sejmowych komisji śledczych powołanych do ich wyjaśnienia. Jednak sprawy te (łącznie) były najważniejszymi wydarzeniami roku dla mniej niż co dziesiątego respondenta (8%). Poza tymi dwoma wydarzeniami jeszcze tylko dwa, zdaniem niewielkiej już części badanych, zasługiwały na miano wydarzenia roku, a mianowicie - także różnie werbalizowane - kwestia polskiej obecności w Iraku oraz zmiana rządu. Sporadycznie wymieniano jeszcze olimpiadę w Atenach i odniesione tam przez polskich sportowców konkretne sukcesy, a także udział Polski w rozwiązywaniu kryzysu na Ukrainie.

Trzeba dodać, że co piąty badany (20%) nie potrafił wymienić żadnego wydarzenia, które byłoby ważne dla kraju, co dwudziesty zaś (5%) odpowiedział, że w 2004 roku nie było takiego wydarzenia.

Tabela 1

Rok	Wydarzenia najczęściej uznawane w danym roku za najważniejsze dla Polski	Liczba wskazań	Nie było takiego wydarzenia	Trudno powiedzieć
		w procentach		
1992	Zmiana rządu (upadek gabinetu Jana Olszewskiego lub powołanie Hanny Suchockiej na stanowisko premiera) Traktat o stowarzyszeniu z EWG	11 5	14	48
1993	Upadek rządu Hanny Suchockiej, rozwiązanie Sejmu i Senatu, przedterminowe wybory parlamentarne, powstanie rządu Waldemara Pawlaka Wyjście wojsk rosyjskich z Polski	67 2	5	15
1994	Rozmowy w sprawie wstąpienia naszego kraju do NATO Rozmowy w sprawie integracji Polski z UE	7 3	18	54
1995	Wybory prezydenckie Rozmowy w sprawie przystąpienia Polski do NATO i UE	72 2	3	16
1996	Literacka Nagroda Nobla dla Wisławy Szymborskiej Rozmowy w sprawie wstąpienia Polski do NATO i UE	10 9	16	40
1997	Wybory parlamentarne Powódź	40 15	5	19
1998	Wybory samorządowe Reforma administracyjnego podziału kraju	20 10	9	43
1999	Wizyta Jana Pawła II Przyjęcie Polski do NATO	30 23	8	27
2000	Wybory prezydenckie Negocjacje akcesyjne z UE	55 2	9	23
2001	Wybory do parlamentu Zmiana rządu	44 12	5	24
2002	Zakończenie negocjacji z Unią Europejską Wizyta papieża	60 18	3	17
2003	Referendum w sprawie wstąpienia do Unii Europejskiej Udział polskich oddziałów w operacji wojskowej w Iraku	58 8	7	23
2004	Wejście Polski do Unii Europejskiej Afery, ich ujawnianie, komisje badające te sprawy Obecność polskich żołnierzy w Iraku	62 8 4	5	20
Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wymienić trzy wydarzenia				

Rok 2004 to trzeci z rzędu rok zdominowany w świadomości Polaków przez sprawy związane z wejściem naszego kraju do Unii Europejskiej. W 2002 roku za wydarzenie roku bezkonkurencyjnie uznane zostało zakończenie negocjacji akcesyjnych z UE, w 2003 zaś - referendum w sprawie przystąpienia Polski do tej organizacji.

Warto jeszcze dodać, że za najważniejsze wydarzenie 2003 roku 3% badanych uznało sprawę Rywina, a dalsze 2% - afery korupcyjne (ogólnie), co łącznie stawiało ten rodzaj spraw na trzecim miejscu, po obecności polskich żołnierzy w Iraku, natomiast w 2004 roku afery zepchnęły sprawę Iraku na trzecie miejsce.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA DLA ŚWIATA

Zdaniem niemal co czwartego Polaka (23%) najważniejszym wydarzeniem 2004 roku na arenie światowej była wojna w Iraku. Drugim takim wydarzeniem, które będzie się kojarzyć Polakom z rokiem 2004, był wielki kataklizm w południowej Azji - tsunami (13%). Kolejne miejsca zajmują trzy wydarzenia: rozszerzenie Unii Europejskiej (7%), ataki terrorystyczne i walka z terroryzmem (6%) oraz wybory prezydenckie na Ukrainie (5%). Ponadto 3% Polaków za najważniejsze dla świata wydarzenie roku 2004 uznało wybory w Stanach Zjednoczonych i reelekcję George'a W. Busha. Nie sposób jednak nie zauważyć, że aż ponad dwie piąte Polaków (44%) nie potrafiło ocenić, które z wydarzeń ubiegłego roku mogłoby być uznane za najważniejsze dla świata.

		CBOS
Które z wydarzeń mijającego roku można, Pana(i) zdaniem, uznać za najważniejsze dla świata?		
Wydarzenia w Iraku (ogólnie i szczegółowo, np. „schwytnie Saddama Husajna”, „zamachy w Iraku” itp.)	23%	
Kataklizm w południowej Azji - tsunami	13%	
w tym: pomoc świata dla ofiar tsunami		1%
Rozszerzenie Unii Europejskiej	7%	
Ataki terrorystyczne i walka z terroryzmem	6%	
Wybory prezydenckie na Ukrainie	5%	
Wybory w Stanach Zjednoczonych, reelekcja George'a W. Busha	3%	
Inne (w tym: olimpiada w Atenach - 1%, śmierć Arafata - 1%)	5%	
Nie było takiego wydarzenia	2%	
Trudno powiedzieć, nie wiem	44%	

Sprawa Iraku i wydarzenia z tym związane już trzeci rok z rzędu uznawane są za najważniejsze dla świata. Kataklizm w Azji odsunął w zbiorowej pamięci o roku 2004 na dalszy plan ataki terrorystyczne i walkę z terroryzmem jako problem światowy nieograniczający się do wydarzeń w Iraku.

Tabela 2

Rok	Wydarzenia najczęściej uznawane w danym roku za najważniejsze dla świata	Liczba wskazań	Nie było takiego wydarzenia	Trudno powiedzieć
		w procentach		
2001	Atak terrorystyczny na USA	66	1	13
	Wojna z terroryzmem	18		
2002	Irak: misja ONZ w Iraku, przygotowania do wojny	12	4	46
	Zamachy terrorystyczne, walka z terroryzmem	11		
2003	Wojna w Iraku	55	3	30
	Walka z terroryzmem	8		
	Rozszerzenie Unii Europejskiej	3		
2004	Wydarzenia w Iraku	23	2	44
	Kataklizm w Azji - tsunami	13		
	Rozszerzenie Unii Europejskiej	7		
	Walka z terroryzmem	6		
	Wybory prezydenckie na Ukrainie	5		

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wymienić trzy wydarzenia

Trzeba też zauważyć, że zdaniem badanych rok 2004 obfitował w więcej ważnych wydarzeń na świecie niż poprzedni, zarazem jednak więcej osób nie potrafiło wskazać żadnego wydarzenia.

Rok 2004 pozostanie w pamięci Polaków przede wszystkim jako rok rozszerzenia Unii Europejskiej i kontynuacji misji stabilizacyjnej w Iraku, a także wielkiej tragedii w Azji. Rozszerzenie Unii to nie tylko zdecydowanie najważniejsze wydarzenie ubiegłego roku dla Polski, ale ważne także dla świata. Z kolei wydarzenia w Iraku pozostają nadal pierwszoplanową sprawą w skali ogólnoswiatowej, w skali kraju zaś wciąż są ważne, choć już nie tak istotne jak przed rokiem. Rok 2004 dla Polski zapisze się w pamięci badanych także jako rok afer, dla świata zaś - jako rok wielkiego kataklizmu w Azji.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI